



Frøbladet 2019

– kvalitetsfrø med stærke rødder

www.dsv-froe.dk



Innovation
og vækst



Indhold

Kløvergræs er vigtigt	2
Sæt mål for græsmarken	2
Sæson 2019	3
Køb spiredygtigt og rent frø	3
AberDart & AberChoice rajgræs	4
Swaj strandsvingel	5
OptiMælk frøblandinger	5
Biodiversitet i græsmarken	6
Økologisk frø	7
Slættidspunkt	8
Stubhøjde	8
Pligtige efterafgrøder	9
MFO	9
Græs i majs	10
Lucerne	10
Blomster- og biblandinger	11
TerraLife – frivillige efterafgrøder	11
Kødkvæg	12
Heste	12
Frø til Vildtpleje	13
Plænegræs	13
Sortiment af frøblandinger	14
Sortiment af græs og kløver	15



Udgivet af

DSV Frø Danmark A/S
Energivej 3
7500 Holstebro
Telefon 97 42 05 33
info@dsv-froe.dk
www.dsv.froe.dk

Redaktion

Betty Schmidt
ansvarshavende
betty.schmidt@dsv-froe.dk

Layout og tryk

Johansen Grafisk
Telefon 97 40 22 33

Kløvergræs er en grundsten

Den bedste økonomi hos mælkeproducenter findes på de bedrifter, der har en høj selvforsyning af hjemmeavlet grovfoder af en god kvalitet.

Fordelingen mellem kløvergræs og majs varierer fra bedrift til bedrift bl.a. afhængig af geografi, klima, jordtype og foderplan. En velovervejet fordeling giver den mest robuste og mindst sårbare drift i såvel mark som stald. En god andel af kløvergræs i foderplanen giver bedre trivsel og sundhed i besætningen, bedre foderudnyttelse og højere mælkeydelse.

I vores forædling fokuserer vi meget på sorternes fordøjelighed. Høj fordøjelighed giver en øget foderoptagelse og en højere mælkeydelse – og i sidste ende et bidrag til en bedre økonomi.

Ved valg af frøblandinger med sorter, der ligger i top med fordøjeligheden, er muligheden for at få kvalitetsfoder ud af græsmarken større – også i en ustabil vejperiode. Vore rajgræsser AberDart, Arsenal og AberChoice er eksempler herpå.

Læs om frøblandinger, sorter, efterafgrøder og meget andet i Frøbladet 2019 – god fornøjelse.



Sæt mål for græsmarken

Det har stor betydning for bedriftens økonomi, at der optimeres hele vejen rundt – også på græsmarkerne. Ved deltagelse i grovfoderskoler har mange landmænd oplevet en betydelig fremgang på bedriften ved at sætte mål, følge op og evaluere. Sjældent går tingene måske helt som planlagt, det er

jo naturen, vi arbejder med – men sæt ord på det, der skal ændres og optimeres til næste gang.

Der er mange forhold om græsmarken, hvor fokus kan bidrage positivt til resultatet – f.eks. i samarbejde med de lokale rådgivningsvirksomheder, se figur 1.



Figur 1. Forslag til emner, der kan fokuseres på i græsmarken.

Sæson 2019

Efter en meget våd sæson i 2017 og en ekstrem tør sæson i 2018 er det spændende, hvad 2019 byder på vejrmæssigt – forhåbentligt noget lidt mere "almindeligt" vejr. En del græsudlæg og også etablerede marker tog skade af tørken, så man bør tidligt i foråret vurdere græsmarkerne om evt. omlægning eller isåning.

Frøblandinger

Den eneste ændring, der sker med de anbefalede frøblandinger er, at frøblanding nr. 55 og 56 til grise flyttes fra det konventionelle program til det økologiske.

Vore specialblandinger SukkerToppen og Øko-SukkerToppen tilsættes nu timothe. Blandingerne er især til afgræsning og de giver en stor foderoptagelse p.g.a. indholdet af AberDart sukkergræs.

kergræs. Timothe er en robust græsart, som kørne også meget gerne æder. Nyt er også en biogasblanding, der består af 5 græsarter. Hvis man ønsker en blanding med kløver til biogas, anbefales frøblanding nr. 49.

Biodiversitet, bi/insektvenlige tiltag, kulstoflagring i jorden og klimaudfordringer

Med vort brede sortiment af frø kan vi hjælpe med tiltag mod de udfordringer, vi står overfor.

Vi har flere forslag til blandinger med stor mangfoldighed, både til foderproduktion (bl.a. OptiSlæt og Øko-OptiSlæt), MFO-blandinger (bl.a. Blomsterbrak og Bestøverbrak) og frivillige efterafgrødeblandinger (bl.a. TerraLife og Øko-TerraLife).

En god græsmark kan årligt lagre mere

end 1 tons kulstof pr. ha pr. år – kulstof der fjernes fra atmosfæren. Mere kulstof i jorden giver mere frugtbare og humusrige jorde, der bedre kan modstå klimaændringer, f.eks. meget nedbør eller tørke. Der arbejdes intensivt blandt forskere på at finde flere anvendelsesmuligheder for græs – herunder udvinning af proteinet til grise og fjerkræ og måske i fremtiden mennesker. En højere selvforsyning med protein vil bl.a. betyde en mindre soja import. Dette arbejde følger vi interesseret.

Konventionelt og økologisk

En lang række af vore produkter findes såvel konventionelt som økologisk. Vi har stor respekt for og bakker op om begge produktionsgrene. Har du som landmand ønsker, der rækker ud over vort brede sortiment, vil vi hellere end gerne hjælpe dig.

Køb spiredygtigt og rent frø

Græs- og kløverfrø, der handles i Danmark, skal overholde EU-normer med hensyn til spireevne, renhed og indhold af ukrudt. Vi har gennem mange år opereret med strengere kvalitetsnormer for konventionelt frø til det danske marked end EU-normerne. **Bemærk: Det gælder også græs til efterafgrøder!**

Hvad betyder de skrappe krav?

En kløvergræsblanding med højere spireevne og renhed betyder:

- Flere spiredygtige græs- og kløverfrø

- Færre ukrudtsfrø, bl.a. kvik og skræppe
- Tættere græsmark med højere udbytte
- Bedre fordøjelighed

Frøkvaliteten er således en faktor, man bør være opmærksom på ved køb af græs- og kløverfrø.

Alm. rajgræs til efterafgrøde

Vi sætter også en ære i at levere kvalitetsfrø til efterafgrøde-formål.



I gennemsnit af de sidste 6 år har vore frøpartier hertil haft en renhed på 98,9% og en spireevne på 94%, hvilket betyder hele 20% flere spiredygtige frø i forhold til EU-normer, se tabel 2.

Jo bedre frøkvaliteten er, des bedre mulighed for at opnå et godt plantedække af efterafgrøder, der lever op til kravet om plantedække.

	EU-norm	DSV Frø, kvalitet, gns. 2013-18
Renhed	96%	98,9%
Spireevne	80%	94%
Antal spiredygtige frø/kg	384.000	464.000
		Plus 20%

Tabel 2. Forskel mellem et parti diploid alm. rajgræs til efterafgrøde ved EU-normer og DSV Frø's faktiske kvalitet som gennemsnit af årene 2013-2018.

AberDart & AberChoice – unikke alm. rajgræssorter



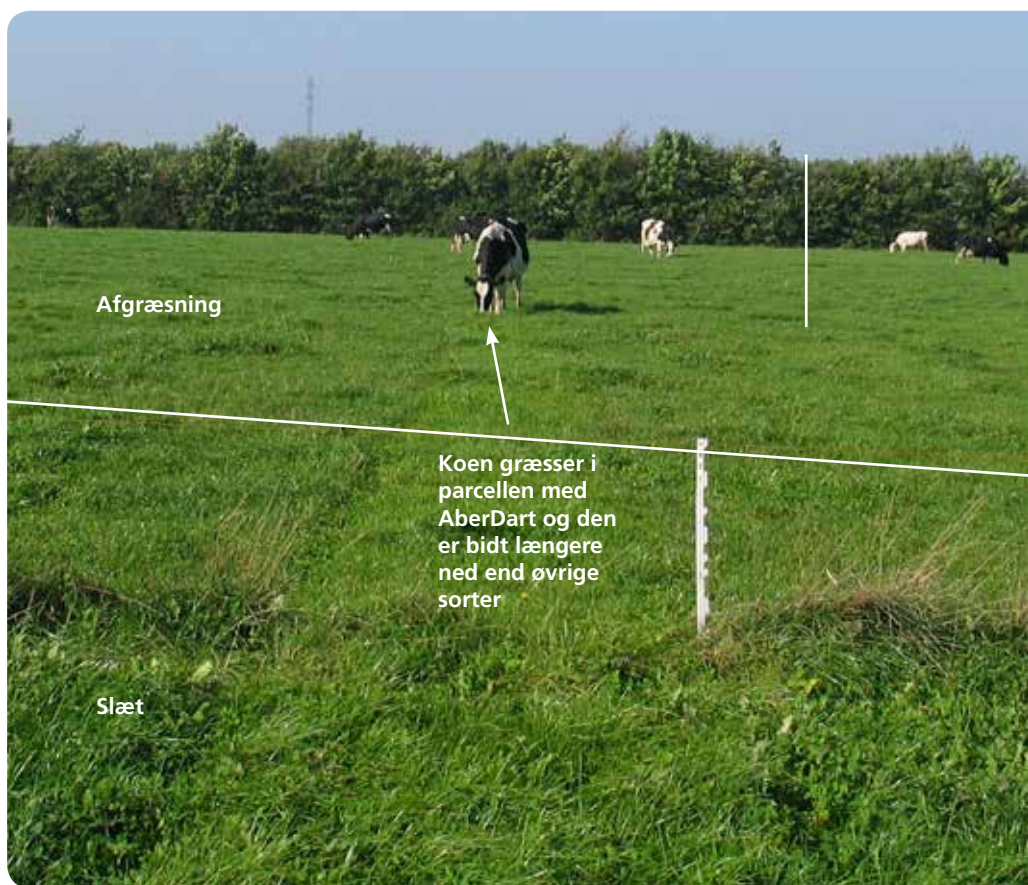
AberDart (middeltidlig) og AberChoice (sildig) er de eneste diploide alm. rajgræssorter på det danske marked, der har et ønsket højere sukkerindhold hen over sæsonen. Samtidig ligger de i top med hensyn til fordøjelighed af cellevægge og organisk stof, så grundlaget for en stor foderoptagelse og en høj mælkeydelse er til stede.

Sukker har betydning

Sukker i græs er en vigtig parameter både ved afgræsning og slæt. Ved afgræsning har sukker stor betydning for køernes ædelyst og foderoptagelse. Ved slæt er sukker vigtig for en hurtig og effektiv ensileringsproces. En effektiv ensileringsproces giver lavere ammoniaktilstand i ensilagen, hvilket er en fordel for foderoptagelsen og ensilagens foderværdi.

Bedre udnyttelse af proteinet

Køer er ikke særligt effektive til at omsætte græsprotein til mælk og kød. Det skyldes en ubalance mellem lettilgængelig energi (sukker) og protein. Proteinet nedbrydes hurtigt til bl.a. aminosyrer, når foderet kommer ned i maven. Vombakterierne skal bruge lettilgængelig energi for at omdanne aminosyrerne til f.eks. mælkeprotein. Ved valg af sukkersorter omdanner bakterierne mere kvælstof til mælk og tilvækst, mens mindre kvælstof tabes til omgivelserne i urin og gødning. Det har betydning for såvel økonomi som miljø.



AberDart

– unik sukkerprofil, bedst på fordøjelighed og udbytte

	FK NDF (%)	Energi-indhold (kg ts/FE)	FHT for udbytte (AE/ha)		
			1. br. år	2. br. år	3. br. år
Måleblanding*	69,1	1,26	100	100	100
AberDart	70,5	1,22	102	105	101
Gns. 2N-sorter**	69,4	1,25	100	100	98

Kvalitet (gns. tre år) og udbytte ved slætforsøg, middeltidlige græsser

*: Måleblanding består af 2 diploide og 2 tetraploide alm. rajgræssorter

** : Gns. af øvrige diploide sorter (Foresto, Option, Pedro, Sibasa). Kilde: Landsforsøgene, 2005-07

AberChoice

– sildig, bedst på fordøjelighed, højere sukkerindhold

	FK NDF (%)	Sukker-indhold (gram/kg ts)	FHT for udbytte (AE/ha)		
			1. br. år	2. br. år	3. br. år
Måleblanding*	74,3	144	100	100	100
AberChoice	74,6	163	98	96	103
Gns. 2N-sorter**	73,5	137	94	96	99

Kvalitet (gns. tre år) og udbytte ved slætforsøg, sildige græsser

*: Måleblanding består af 2 diploide og 2 tetraploide alm. rajgræssorter

** : Gns. af øvrige diploide sorter i serien (Direct, Malambo). Kilde: Landsforsøgene, 2010-12

Swaj strandsvingel

Strandsvingel udmærker sig ved at være en meget vinterfast, robust, varig og højtydende græsart, der bl.a. bidrager med struktur. Den tåler både tørke og meget fugtige jordbundsforhold. Fordøjeligheden i strandsvingel er lavere end i alm. rajgræs og strandsvingel etableres forholdsvist langsomt, hvorfor en forårssåning er at foretrække. Det er vigtigt at være opmærksom på sortsvalget af strandsvingel. Ifølge sortsafprøvningen er der forskel på fordøjeligheds-

koefficienten af cellevægge (FK NDF) mellem sorterne. Sorten Swaj ligger blandt de bedste, der pt. er på markedet i Danmark med kun 2,1% lavere FK NDF ift. alm. rajgræs i måleblanding. Andre sorter på markedet incl. rajsvingel af strandsvingeltypen ligger 3-6% lavere end måleblanding i FK NDF. Swaj er afprøvet i Landsforsøgene og et udvalg af resultater ses i tabel 3. Der er tale om sikre merudbytter i 2. og 3. brugsår.

	FHT for udbytte af NEL ₂₀ AE			Kvalitet/ fordøjelighed**	
	1. brugsår	2. brugsår	3. brugsår	FK NDF	MJ/kg tørstof
Måleblanding*	100	100	100	75,0	6,35
Swaj	97	126	140	72,9	6,21

Tabel 3. Udvalg af resultater fra Landsforsøgene, 2010-2012 af middeltidlige græsser

*: Måleblanding består af fire alm. rajgræssorter (40% diploid + 60% tetraploid)

**: Gennemsnit af tre brugsår



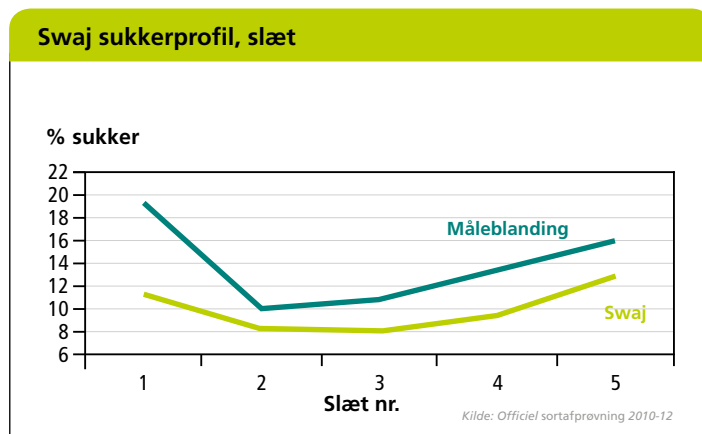
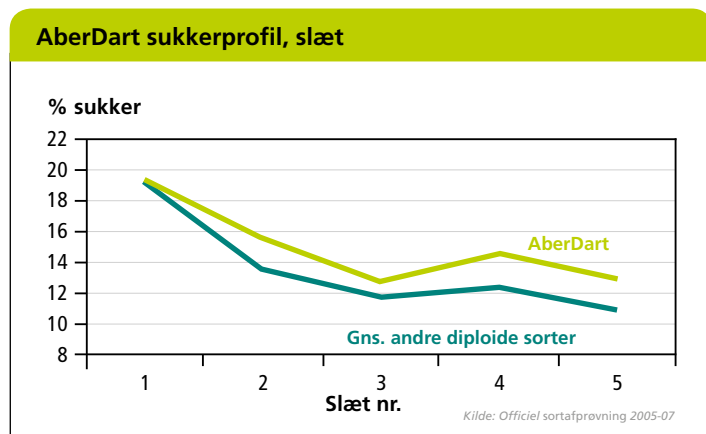
OptiMælk frøblandinger

OptiMælk-blandingerne er udviklet i samarbejde med Sagro, Holstebro. Indholdet af de to kløvergræsblandinger er bl.a. Swaj strandsvingel og kvalitetssorterne af diploid alm. rajgræs AberDart og AberChoice. Strandsvingel bidrager især med højt udbytte fra og med 2. brugsår, holdbarhed samt struktur. Strandsvingel har desuden den egenskab, at den kun

sætter stængel til 1. slæt. Der skal dog stadig være fokus på slættidspunktet, da gamle blade også bliver tungt fordøjelige. Rajgræsserne bidrager især med en god fordøjelighed, en unik sukkerprofil, der passer godt til strandsvingelens lavere sukkerindhold samt en god tæt bund i græsmarken. Blandingerne blev udviklet i 2012 og er meget populære. Således er der i

Fås også
økologisk

dag kommet flere lignende blandinger på markedet, men ingen andre har kombinationen af Swaj strandsvingel og rajgræsser med den unikke sukkerprofil, se figur 4. Se sammensætning af frøblandingerne på side 14 under Specialblandinger.



Figur 4. AberDarts højere sukkerindhold gennem sæsonen kompenserer godt for Swajs lavere indhold af sukker – begge målt ift. alm. rajgræs.

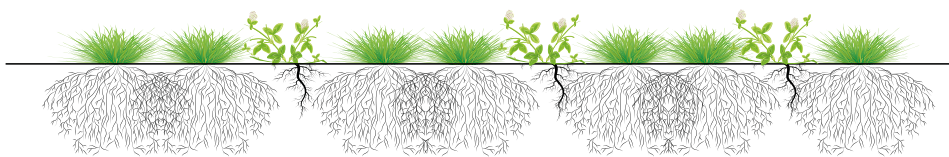
Biodiversitet og mangfoldighed i græsmarken

Græsmarker bidrager i høj grad til bæredygtighed bl.a. med kulstoflagring i jorden, biodiversitet, mindre ukrudt og en lille risiko for udvaskning af kvælstof i græsmarkens levetid. Man skal blot huske efter omlægning af en kløvergræsmark at placere afgrøder, der kan optage næringen i jorden.

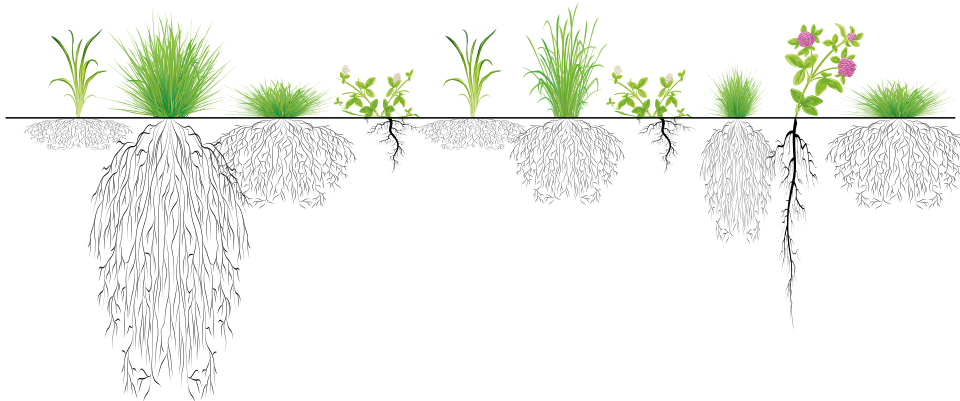
Der findes rigtig mange kløvergræs-blandinger – nogle indeholder få arter, mens andre har en mere artsrig sammensætning. De bredt sammensatte frøblandinger har vi både konventionelt og økologisk, og også her kan man tale om biodiversitet.

Nye undersøgelser i Tyskland viser, at man forøger den mikrobielle aktivitet og diversitet i jorden væsentligt ved blandinger med mange arter. Det giver en mere frugtbar og robust jord, der bedre modstår ekstrem tørke eller meget nedbør.

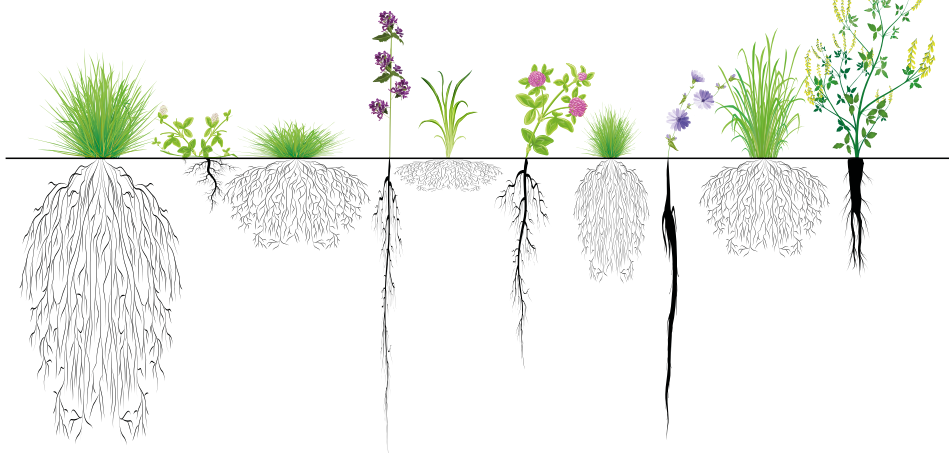
Undersøgelserne gælder efterafgrødeblandinger, men det kan også tænkes ind i græsmarken, se illustrationerne til højre.



En græsmark med én græsart samt én kløverart, f.eks. blanding 22.



En græsmark med flere forskellige græsarter samt to kløverarter, f.eks. OptiSlæt-blandinger.



En græsmark med flere forskellige græsarter, to kløverarter samt flere urter, f.eks. OptiSlæt med urter.

OptiSlæt-blandinger med 6 græsarter og kløver



I sortimentet har vi i mange år haft de to OptiSlæt-blandinger, der består af tre alm. rajgræstyper, hybrid rajgræs, rajsvingel, strandsvingel, engsvingel, timothe samt 1-2 kløverarter. Den brede sammensætning er især velegnet til uens jordtyper og generelt får man – uanset jordtype - mere robuste græsmarker, der kan opretholde produktionen i flere år. Man skal dog være opmærksom på, at man ved valg af disse blandinger giver noget køb på fordøjeligheden, da flere af græsarterne er strukturrige. Men det kan man til dels kompensere for via slættidspunktet.

En fordel ved blandingerne er, at man kan øge græsmarkens levetid som følge af mere varige græsser.

Iblanding af urter

Ved tilsætning af urter til græsmarken øges diversiteten yderligere. Arter som cikorie og lucerne har en dyb pælerod, hvilket er et godt supplement til græssernes typiske trævlerødder. Foderet, der afgræsses eller høstes, vil typisk indeholde flere og andre mineraler og vitaminer end en "ren kløvergræsmark".

Økologisk frø

Sortimentet af økologiske blandinger ses nedenfor – opdelt i anbefalede frøblandinger og specialblandinger. Vore specialblandinger skal ses som et supplement til de anbefalede blandinger.

De sorter, der indgår i blandingerne, er afprøvet i danske sortsforsøg og frøet er primært avlet økologisk i Danmark.

Nyt til 2019

Frøblandingerne Ø55 og Ø56 til grise er nye, hvorfor vore to økologiske specialgriseblandinger fra 2018 udgår. En anden nyhed er, at Øko-SukkerToppen nu også indeholder timothe. Det er primært en afgræsningsblanding med et pænt indhold af AberDart-sukkergræs, som køerne har en stor ædelyst til. Køer æder også meget gerne timothe og arten er med til at gøre blandingen mere robust.

AberChoice, sildig alm. rajgræs, er også ny som økologisk. Der er – ligesom AberDart – tale om en sort med højere sukkerindhold og en rigtig god forøjelighed og den vil indgå i udvalgte frøblandinger.

Urteblanding

Anvendelse af urter i kløvergræsmarken til især afgræsning er populær hos økologer. De forskellige urter indeholder typisk flere vitaminer og mineraler end



græs og kløver. Nogle urter menes at have en god sundhedseffekt på dyrene og endelig øger man biodiversiteten – både over og under jorden.

Det er en god metode at etablere urteblandingen i bånd/striber. Det gøres ved at hælde urteblandingen i den ene side af såmaskinen blandet med lidt af kløvergræsblandingen. Herved får urterne lidt bedre plads fremfor at blive bredsået sammen med frøblandingen. Blandingen fås i 1 kg poser.

Hvis der er tale om en slætmark, kan cikorie og kommen fås separat til iblanding. Det er to plantearter, der kan klare sig i konkurrencen med kløvergræsset under slætforhold.

Urteblanding

- 25% Kommen
- 30% Esparsette
- 25% Kællingetand
- 15% Bibernelle
- 5% Cikorie

Anbefalede frøblandinger		Specialblandinger
Ø20	Ø42	Øko-OptiMælk m. rødkløver
Ø21	Ø44	Øko-OptiMælk m. hvidkløver
Ø22	Ø45	Øko-SukkerToppen Ny sm.sætn.
Ø24	Øko-AberDart ⁴⁵	Øko-OptiSlæt m. rødkløver
Ø26	Ø47	Øko-Aulum, afgræsning
Ø31	Ø55 Ny	Øko-Aulum, slæt
Ø35	Ø56 Ny	Øko-Kødkvæg Opti
Øko-AberDart ³⁵	Ø58	Øko-Heste Strukturgæs
Ø36	Ø59	

Tabel 6. Sortiment af Økologiske Frøblandinger til 2019 – endelig sammensætning af sorter og økologandel er klar sidst i januar.



Slættidspunkt

Tidspunktet for 1. slæt i kløvergræsmarken har betydning for mange parametre, sæt mål for den ønskede kvalitet.

Via slættidspunktet har man mulighed for at tilpasse ensilagekvaliteten til det,

der passer ind i foderplanen. Hvis andelen af majsensilage er høj, er der behov for græsensilage med struktur, hvorfor slættet ikke skal tages for tidligt.

Omvendt hvis andelen af græsensilage i foderrationen er høj, så bør man gå

efter et tidligt slæt, således ensilagen har en meget høj fordøjelighed.

Tidspunktet for 1. slæt i kløvergræsmarken har betydning for mange parametre, se figur 7.

Slættidspunkt	Meget tidligt → Meget sent				
Fordøjelighed af organisk stof	82	80	78	76	74
Protein-indhold	Højere		Middel		Lavere
Strukturværdi/tyggetid	Lavere		Middel		Højere
Udbytte i 1. slæt	Lavere		Middel		Højere
Genvækst efter 1. slæt	Hurtigere		Middel		Langsommere
Tendens til stængeldannelse i 2. slæt	Større		Middel		Mindre
Markens kløverbestand	Fremmes		Middel		Hæmmes

Figur 7. Skematisk sammenhæng mellem slættidspunkt for 1. slæt og forskellige parametres påvirkning af kløvergræsensilagen og marken

Stubhøjde

Stubhøjden har bl.a. betydning for udbytte, fotosyntese, genvækst, stængeldannelse i næste slæt samt indhold af aske i ensilagen.

Ved for lav stubhøjde forsinkes genvæksten, det kan koste udbytte. I værste fald kan nogle planter gå til, da visse plantearter f.eks. rødkløver ikke tåler en dyb klipning. En lav stubhøjde

øger også risikoen for sand i ensilagen betydeligt.

Omvendt er for høj stubhøjde heller

ikke at foretrække. Det giver et mindre udbytte og en tendens til øget stængeldannelse til næste slæt.

Frøblandinger med	De første slæt	Sidste slæt*
Hvidkløver, alm. rajgræs	Ca. 5-6 cm	Ca. 6-7 cm
Rødkløver, rajsvingel	Ca. 6-7 cm	Ca. 7-8 cm

Anbefalet stubhøjde, *senest medio oktober, stubhøjden hæves yderligere 1 cm ved senere slæt.



Pligtige efterafgrøder

Formålet med efterafgrøder er primært at have et plantedække, der kan optage evt. overskydende kvælstof og dermed minimere risikoen for N-udvaskning – til opfyldelse af nitratdirektivet.

Alt efter hvor meget husdyrgødning, der udbringes, er kravet følgende:

- Udbragt over 80 kg N/ha i husdyrgødning: 14% pligtige efterafgrøder
- Udbragt under 80 kg N/ha i husdyrgødning: 10% pligtige efterafgrøder

Hertil kan evt. være ekstra krav i forbindelse med husdyr-efterafgrøder og målrettede efterafgrøder. Målrettede efterafgrøder med tilskud er til udpegede egne, hvor der er særligt behov for at beskytte vandmiljøet mod N-udvaskning. Regler for husdyr-efterafgrøder og målrettede efterafgrøder er de samme som for pligtige efterafgrøder.

Husk

- Græs og nogle kornarter skal senest være etableret 1. august – korsblom-



strede arter, rug, vårbyg, havre og honningurt senest 20. august

- Efterafgrøder må tidligst pløjes/destrueres 20. oktober
- Dog må græs som efterafgrøde i majs tidligst pløjes 1. marts året efter
- Høstet frøgræsmark er en mulighed
- Arealet skal efterfølgende tilsås med en vårafgrøde
- Græs-udlæg må ikke indeholde kløver

Populært og sikkert valg

Sikkerheden i valg og etablering af ef-

terafgrøder er af stor betydning. Derfor er alm. rajgræs sået i vårbyg en af de mest anvendte, mest sikre og billigste løsninger. Med denne type efterafgrøde gør man sig i stor udstrækning uafhængig af vejrforholdene i vækstsæsonen. Der findes flere typer af alm. rajgræs på markedet til formålet. De bedst egnede er sildige diploide sorter, her er risikoen for, at efterafgrøden generer afgrøden mindst. **Husk også for græs til efterafgrøder har vi skrappe krav til spireevne og renhed.**

MFO MiljøFokusOmråder

Grønne krav og miljøfokusområder (MFO) er en del af et regelsæt, der skal leves op til for at opnå fuld landbrugsstøtte. Konventionelle bedrifter skal have 5% MFO-areal og kravet kan opfyldes på forskellig vis, se udpluk i tabel 8.

MFO-Græsudlæg

- Udlæg af græs, frøgræs eller kløvergræs i hovedafgrøde
- Sås senest 30. juni
- Må høstes/afgræsses
- Kan fortsætte som afgrøde året efter

MFO-Efterafgrødeblanding

- Blanding af mindst to godkendte plantearter
- Såning inden 1. august, tilladte arter er korsblomstrede arter, korn, græs, cikorie og honningurt

- Såning inden 20. august, tilladte arter er korsblomstrede arter, rug, vårbyg, havre og honningurt
- Må destrueres efter 20. oktober
- Krav om mindst to arter pr. m² ved kontrol
- Skal følges af en anden afgrøde året efter

MFO-Blomsterbrak

- Skal bestå af mindst 2 frø- og nektarproducerende plantearter

MFO-Bestøverbrak

- Skal bestå af mindst 3 pollen- & nektarproducerende plantearter fra en given liste

Vær opmærksom på at ovenstående om efterafgrøder er som reglerne er i skrivende stund – der kan komme ændringer. Kontakt din planteavlskonsulent for spørgsmål om reglerne.

MFO-type	Faktor	Såfrist
MFO-Græsudlæg	0,3	30. juni
MFO-Efterafgrødeblanding	0,3	1. eller 20. august
MFO-Blomsterbrak	1,0	30. april
MFO-Bestøverbrak	1,5	30. april

Tabel 8. Muligheder til at opfylde MFO-arealer.

Græs i majs

Bedrifter, der anvender mere end 170 kg N/ha, skal mindst have 80% af harmoniarealet med græs, græsefterafgrøder eller foderroer.

Det er derfor aktuelt for mange kvægbrug at så græs som efterafgrøde i majs. Majsen udnytter ikke det frigivne kvælstof fra den organiske pulje særlig godt efter 1. september.

Det betyder, at der kan være kvælstof i jorden, der ved hjælp af græs kan fastholdes til gavn for bedriftens kvælstofhusholdning og miljøet.

Ud fra forsøg, praksis og demoer anbefaler man følgende:

- Så græsset sidst i maj/først i juni – under hensyntagen til majsens udvikling, ukrudtsbekæmpelse og udbringning af gylle i vækstperioden
- Vælg en såmetode, der sikrer en hurtig og ensartet fremspiring. Hold ca. 20 cm fri for græs på hver side af majsrækken og så f.eks. tre rækker



ker græs imellem majsrækkerne med en afstand på 17,5 cm

Produkter

- Alm. rajgræs, sildig fodertype, diploid, 6-8 kg/ha
- DSV Majs-efterafgrødeblanding, NYHED, består af både diploid og tetraploid sildig alm. rajgræs, 7-9 kg/ha
- Hundegræs, 4-6 kg/ha

Ny efterafgrødeblanding til majs

DSV Majs-efterafgrødeblanding består af både diploid og tetraploid sildig alm. rajgræs. Tetraploide sorter er lidt hurtigere og mere robuste i etableringsfasen. De har kraftigere planter med en mere udbredt vækst, der dækker jorden godt. Og det er en fordel i majs, hvor betingelserne for etablering ikke altid er optimale og hvor kontrol af plantedækket er aktuel.

Lucerne



Lucerne er i dele af verden den mest anvendte foderafgrøde bl.a. i kraft af et højt udbytte af protein – og mere hjemmeavlet protein reducerer behovet for indkøb. Lucerne fungerer fodringssærsigt godt – til trods for at analyser viser noget lavere foderværdi/energiindhold end f.eks. kløvergræs.

Udfordringen med lucerne er i marken; den skal ikke behandles som en kløvergræsmark m.h.t. slættidspunkt m.m.

NB: Dyrkning af lucerne i renbestand er ikke tilladt på kvægbedrifter, der anvender det særlige harmonikrav. Lucerne i blanding med græs (max. 50% lucernefrø) er tilladt på de omtalte ejendomme, f.eks. Frøblanding nr. 48.

SW Nexus – robust svensk lucerne

SW Nexus er afprøvet i Landsforsøgene 2014-2016 og den har høje udbytter af afgrødeenheder og protein, se tabel 9.

	Udbytte, forholdstal				Indhold**	Energi**
	Afgrødeenheder, NEL ₂₀			Protein**	Protein	NEL ₂₀
	1. brugsår	2. brugsår	3. brugsår	hkg/ha	g/kg ts	(MJ/kg ts)
Daisy*	100	100	100	100	165	4,10
SW Nexus	111	107	105	108	170	4,24

Tabel 9: Udbytte og andre egenskaber af lucerne

*:målesort

** : gns. af tre brugsår

Kilde: Landsforsøgene, 2014-2016

Blomster- og biblandinger

Der har de senere år været stigende interesse for at udså forskellige blomsterblandinger i landbruget. Der er behov for at skabe bedre forhold for alle typer af bestøvere, herunder honningbier, vilde bier, svirrefluer og sommerfugle. Ud over bestøvere gavner blandingerne

også fugle, vildtarter samt variationen og mangfoldigheden i naturen – hvilket også skaber glæde blandt mennesker. Vi har udviklet flere blandinger, bl.a. til MFO-Blomsterbrak, MFO-Bestøverbrak og Faunastriber. Typisk indeholder blandingerne flere plantearter, som

blomstrer over en længere periode. Blandingerne er også kendetegnet ved forskellig plantehøjde, vækstform og blomsterfarve, hvilket gavner naturen, biodiversiteten og samtidig er en fryd for øjet.

	Blomsterbrak-blanding	Omdrift Blomsterbrak	Bestøverbrak-blanding	Bivenlig brakblanding	Fauna-striber
Indhold	• Oliehør • Gul sennep • Honningurt • Rødkløver • Hvidkløver	• Fodervikke • Boghvede • Solsikke • Blodkløver • Honningurt	• Boghvede • Gul sennep • Oliehør • Honningurt • Blodkløver • Hvidkløver	• Boghvede • Oliehør • Honningurt • Hvidkløver • Blodkløver • Kællingetand • Cikorie • Kommen	• Rødkløver • Hvidkløver • Cikorie • Kællingetand • Honningurt • Blodkløver • Boghvede • Solsikke • Fodervikke • Fodermarvkål • Radise
Udsæds-mængde	10-15 kg/ha	15-20 kg/ha	10-15 kg/ha	15-20 kg/ha	10 kg/ha
Bemærk-ninger	En- og flerårige arter. Kan evt. iblandes 5 kg rødsvingel pr. ha og arealet kan overgå til MFO-Slåningsbrak	Enårige arter, indeholder ikke korsblomstrede arter aht. kålbrok i rapssædskeerter, velegnet til brak i omdrift, giver en god forfrugtsvirkning	En- og flerårige arter, vil blomstre både i år og næste år	En- og flerårige arter, stor biodiversitet med 8 velegnede biplanter fås i 2 kg poser til mindre arealer	En- og flerårige arter, stor biodiversitet med hele 11 plantearter – bl.a. udviklet til kommuner og landboforeninger, der udsår faunastriber langs veje

Udpluk af blomsterblandinger til forskellige formål. Blandingernes indhold kan blive justeret bl.a. som følge af ændringer i gældende regler.

TerraLife – frivillige efterafgrøder

TerraLife er navnet på blandinger til frivillige efterafgrøder. Blandingerne er meget bredt sammensatte med 9-12 forskellige plantearter.

De mange plantearter giver diversitet over jorden med masser af liv i form af insekter, fugle og vildt – og der foruden ser det pænt ud til gavn for landbrugets image.

Den underjordiske mangfoldighed af forskellige rodtyper og –dybder er en vigtig del af konceptet. Den mangfoldige rodudvikling øger den mikrobi-

elle aktivitet i jorden, øger kulstof- og humusindholdet samt udbedrer evt. strukturskader, så jorden får en bedre og mere stabil krummestruktur. Alt sammen i sidste ende for at øge og stabilisere de efterfølgende afgrøders udbyttene og udbyttestabilitet. Såtidspunktet er efter en tidlig høstet afgrøde, gerne først i august, så blandingerne når at udvikle sig.

Vi tilbyder to konventionelle og to økologiske TerraLife-blandinger, se mere på www.dsv-froe.dk



Kødkvæg

Kødkvæg og ammekøer stiller andre krav til græsmarken end malkekøer.

Kødkvæg Opti er en specialblanding, hvor der i sammensætningen bl.a. er taget hensyn til robusthed, slidstyrke, struktur, varighed og en jævn græsproduktion hen over året – forhold der typisk har betydning for kødkvægsproducenter.

Kødkvæg Opti er primært en afgræsningsblanding, hvor 1. slæt evt. kan wrappes. Blandingen findes både konventionel (se sammensætning side 14 under Specialblandinger) og økologisk. Frøblanding nr. 36 er også meget velegnet til kødkvæg.



Heste



DSV Frø har et bredt udbud af frøblandinger, der er sammensat og optimeret til heste. Der er blandinger til afgræsning, wrap og hø.

Flere af frøblandingerne består af mange forskellige græsarter, da heste ynder et alsidigt udbud af planter i græsmarken. Den brede sammensætning gør også blandingerne meget robuste og slidstærke.

Mange vælger også at så urteblandingen i hestefolden for at øge diversiteten endnu mere. Urteblandingen består af kommen, bibernelle, cikorie, esparsette samt kællingetand.

Se vores folder om Frøblandinger til Heste på www.dsv-froe.dk

Vildtpleje

DSV Frø tilbyder en række plantearter og frøblandinger, der er velegnede til vildtpleje.

Fodermarker til vildtet skal bl.a. udgøre et fødegrundlag – gerne på den tid af året, hvor de almindelige afgrøder ikke er til stede. Vildtafgrøder fungerer også som skjul og dække mod fjender og desuden giver de dyrene læ mod vejr og vind.

Vildtafgrøder er med til at give variation i naturen, gavne hele den vilde fauna samt bidrage til landbrugets positive image.

På **www.dsv-froe.dk** kan du finde en brochure med sortiment, gode råd om etablering samt dyrkningstips.



Plænegræs



Også på plænegræsblandinger er DSV Frø specialister. Vi har engagerede forældre, der arbejder målrettet på at udvikle nye og endnu bedre sorter til plænegræs med de helt rigtige egenskaber. Nye sorter skal både leve op til vore egne høje kvalitetskrav, samt afprøves af eksterne eksperter, f.eks. de engelske, skandinaviske eller tyske sortsmyndigheder, før sorten når frem til vore kvalitetsbevidste kunder. Og vi har lige nu fremragende plænegræssorter, der topper mange af de nationale sortslister. Disse topsorter modstår bedre ydre påvirkninger som slid, tørke og sygdomme og vil være et godt udgangspunkt for en flot græsplæne. I plænegræssortimentet, som kan findes på **www.dsv-froe.dk/plaenegraes**, præsenteres en række nyheder.

Desuden har vi en brochure på **www.dsv-froe.dk** med sortiment, gode råd til anlæg, pleje og pasning af græsplænen.

ANBEFALEDE FRØBLANDINGER 2019 10 kg sæk / 200 kg storsæk

Frøblandningernes artssammensætning er udarbejdet af Det permanente Frøblandingsudvalg. Bemærk, at blandingernes sammensætning er anført i procent på grundlag af kg frø. Anvendelse af andre sorter af tilsvarende type end de anførte kan forekomme.

Frøblanding nr.	Primær benyttelse	På arealer	Jordbund	Tidlighed	Milvus rødkløver, 2N	Tarfun rødkløver, 4N	Liflex hvidkløver, normalbladet	AberCrest hvidkløver, mindrebladet	SW Nexus lucerne	Betty alm. rajgræs, tidlig, 2N	Karatos alm. rajgræs, tidlig, 4N	Arsenal alm. rajgræs, middeltidlig, 2N	AberDart sukkergræs alm. rajgræs, middeltidlig, 2N	Maurizio / Matenga alm. rajgræs, middeltidlig, 4N	Ensilvio / Rossera alm. rajgræs, sildig, 2N	AberChoice sukkergræs alm. rajgræs, sildig, 2N	Valerio alm. rajgræs, sildig, 4N	AberEcho hybrid rajgræs, 4N	Fedoro rajsvingel, rajgræstype	Swaj strandsvingel
21	Afgræsning – stor foderoptagelse	I omdrift	Alm./god	Mid.tidlig			15					25		20			20			
22			Alm./god	Mid.tidlig			11	4						30	10	17	28			
24*	Afgræsning – forskellige jordtyper	Permanente	Alm./varie.	Sildig			12	8							50					
25*			Tør	Mid.tidlig			12	8				45								
26*			Fugtig	Sildig			12	8							18					
32	Kombineret slæt og afgræsning	I omdrift	Alm./god	Tidlig						45	30	25								
33			Alm./god	Mid.tidlig								30		40	20	10				
35			Alm./god	Mid.tidlig			13					27		35	25					
AberDart ³⁵			Alm./god	Mid.tidlig			13						27	35	25					
36*		Permanente	Fugtig/varie.	Sildig			14								15					50
37			Meget fugtig	Mid.tidlig																20
40	Slæt	I omdrift	Alm./god	Mid.tidlig	9		9					10	20				22			30
41			Alm./god	Mid.tidlig			13					10	10	20	17					30
42			Alm./god	Mid.tidlig	8		9					40			20			23		
43			Alm./god	Tidlig			13			22		25						40		
45			Alm./god	Mid.tidlig	8	3	7					37							45	
AberDart ⁴⁵			Alm./god	Mid.tidlig	8	3	7						37						45	
46			Alm./god	Mid.tidlig			13					37							50	
47			Alm./god	Mid.tidlig	20	10	5					32							33	
48			Alm./god	Mid.tidlig					75						12					
49			Alle	Mid.tid./sildig	9		6					15								70
50			Alle	Mid.tid./sildig			10					15								75
52	Får, sildig	I omdrift	Alm./varie.	Sildig				15						25	15		20			
53	Får, tidlig		Alm./god	Tidlig			5	10						30			10		25	
60	Heste, uden kløver	Permanente	Alm./varie.	Sildig											45		20			
61*	Heste, med kløver		Alm./varie.	Sildig				10							45		15			
62	Heste, struktur		Alm./varie.	Sildig											10					50

1) Vejrl. udsædsmængde ved meget gode forhold (forventet fremspiring på 60-80%) og gode forhold (forventet fremspiring på 40-60%). Ved såning i sensommeren bør udsædsmængden øges med ca. 20%.

*) Blandinger, der indeholder under 25% bælgeplanter (antal frø) og dermed opfylder kravene til plantedække på MVJ-arealer.

Indeholder AberDart eller AberChoice sukkergræs.

SPECIALBLANDINGER 2019 10 kg sæk / 200 kg storsæk

Bemærk, at blandingernes sammensætning er anført i procent på grundlag af kg frø. Anvendelse af andre sorter af tilsvarende type end de anførte kan forekomme.

Varenr.	Frøblanding	Primær benyttelse	Milvus rødkløver, 2N	Liflex hvidkløver, normalbladet	AberCrest hvidkløver, mindrebladet	SW Nexus lucerne	Betty alm. rajgræs, tidlig, 2N	Arsenal alm. rajgræs, middeltidlig, 2N	AberDart sukkergræs alm. rajgræs, middeltidlig, 2N	Maurizio / Matenga alm. rajgræs, middeltidlig, 4N	Ensilvio / Rossera alm. rajgræs, sildig, 2N	AberChoice sukkergræs alm. rajgræs, sildig, 2N	Valerio alm. rajgræs, sildig, 4N	AberEcho hybrid rajgræs, 4N	Fedoro rajsvingel, rajgræstype	Swaj strandsvingel	Ragnar timothee, afgræsningsstype
406900	OptiMælk med rødkløver	Slæt/afgræsning	9	6				10	18	15		12				30	
406901	OptiMælk med hvidkløver	Slæt/afgræsning		13				10	20	20		17				20	
406668	OptiSlæt med rødkløver	Slæt/afgræsning	9	6			10		15			10		10	15	15	
406665	OptiSlæt med hvidkløver	Slæt/afgræsning		13			10		15			12		10	15	15	
406639	SukkerToppen	Ny sam.sætn. Afgræsning/slæt		15					30	15		10	20				10
406607	Sydvestjyden	Slæt/afgræsning		10				14	14	22		20	20				
406980	Sydvestjyden Rød	Slæt/afgræsning	6	7				11	14	10		27	25				
406952	Sydvestjyden Struktur	Slæt/afgræsning		10				10	10	15						55	
406605	Holland BG4	Slæt/afgræsning						43			43						
406994	DSV Biogasblanding	NYHED Slæt					25								30	25	
406666	Kød kvæg Opti	Afgræsning		8	7					10	11		10			20	10
406667	Heste Strukturgræs, lavt fruktan-indhold	Afgræsning/wrap									15					20	20
406678	Heste Wrap & Hø	Wrap/hø				10	15				15				15	10	
406608	Ekstensiv Hesteblanding, lavt fruktan-indhold ▲	Afgræsning				5							10		5	15	10
401898	Urteblanding, 1 kg poser	Til iblanding	25% Kommen + 5% Cikorie + 15% Bibernelle + 30% Esparssette + 25% Kællingetand														

▲ Indeholder desuden 4% kommen + 3% snegeblæg + 2% kællingetand + 1% cikorie. 1) Se note ovenfor.

Indeholder AberDart eller AberChoice sukkergræs.

te kan forekomme

2N = diploid
4N = tetraploid

Ragnar timothe, afgræsningstype	Lischka timothe, slættype	Liherold engsvingel	Reverent rødsvingel	Limagie / Lato enggræs	Udsædsmængde kg pr. ha ¹⁾
10		10			20-25
					20-25
10		10		10	20-25
			15	20	20-25
16		26	10	10	20-25
					20-25
					20-25
					20-25
					20-25
					20-25
11		5	5		20-25
	35	35	10		20-25
					20-25
					20-25
					20-25
					20-25
					24-28
					24-28
					24-28
					24-28
	13				22-27
					20-25
					20-25
			15	10	20-25
10		5	5		20-25
15				20	20-25
10				20	20-25
10		10	10	10	20-25

2N = diploid
4N = tetraploid

Lischka timothe, slættype	Liherold engsvingel	Reverent rødsvingel	Limagie / Lato enggræs	Amba / Donata hundegræs	Udsædsmængde kg pr. ha ¹⁾
					20-25
					20-25
5	5				20-25
5	5				20-25
					20-25
					20-25
					20-25
					20-25
14					35
	10			10	24-28
	7	7	7	3	20-25
	20	5	15	5	20-25
15	10			10	20-25
10	10	10	15		20-25

GRÆSFRØ 10 kg sæk

Varenr.	Art, sort, type	Udsædsm. kg pr. ha
303981	Alm. rajgræs, Ensilvio, sildig, diploid	20-22
324882	Alm. rajgræs, Valerio, sildig, tetraploid	28-30
315127	Alm. rajgræs, Arsenal, middeltidlig, diploid	20-22
314275	Alm. rajgræs, Maurizio, middeltidlig, tetraploid	28-30
312943	Alm. rajgræs, Betty, tidlig, diploid	20-22
317103	Alm. rajgræs, Karatos, tidlig, tetraploid	28-30
314596	Ital. rajgræs, Majesty, diploid	25-30
312350	Ital. rajgræs, Fabio, tetraploid	30-35
314421	Hybrid rajgræs, AberEcho, tetraploid, alm. rajgræs type	25-30
303644	Rajsvingel, Fedoro, rajgræstype	30-35
314433	Strandsvingel, Swaj	24-26
315126	Timothe, Lischka, slættype	8-10
312825	Timothe, Ragnar, afgræsningstype	8-10
312409	Hundegræs, Amba, slættype	10-12
313538	Hundegræs, Donata, afgræsningstype	10-12
315091	Engsvingel, Liherold	18-20
314787	Enggræs, Limagie	8-10
325200	Rødsvingel, Reverent, fodertype	10-12

KLØVER OG LUCERNE

Varenr.	Art, sort, type	Udsædsm. kg pr. ha	Påknings- størrelse kg
320242 - 320296	Rødkløver, Milvus, diploid	4-6	10 2
320595	Rødkløver, Taifun, tetraploid	4-6	10
320896 - 320930	Hvidkløver, AberCrest, mindrebladet	4-6	10 2
320562 - 320635	Hvidkløver, Liflex, normalbladet	4-6	10 2
321304 - 321303	Lucerne, SW Nexus	25-30	10 2

GRÆS-EFTERAFGRØDER

2N = diploid
4N = tetraploid

Varenr.	Art, sort, type	Udsædsm. kg pr. ha	Anvendes i
317578	Alm. rajgræs, Jubilee, 2N, plænetype, sildig	6-10	Vårsæd
304886	Alm. rajgræs, Piccadilly, 2N, fodertype, sildig	6-10	Vårsæd/Majs
316169	Alm. rajgræs, Talgo, 2N, sildig	6-10	Vårsæd/Majs
312570	Hundegræs, Lidacta	4-6	Majs
321497	Rødsvingel, Dipper, plænetype	8-10	Vintersæd
406990	DSV Efterafgrødegæsbl., alm. rajgræs - 40% sildig fodertype 2N + 60% sildig plænetype	6-10	Vårsæd
406993	DSV Majs-efterafgrødebl., alm. rajgræs - 60% sildig fodertype 2N + 40% sildig fodertype 4N	7-11	Majs



Blomsterblanding

Sommerblomster, halvhøj blanding indeholder ca. 15 forskellige arter, f.eks. morgenfrue, kornblomst og valmue. Blandingen blomstrer typisk med forskellige farver over en periode på et par måneder. Blandingen er 1-årig og kan f.eks. anvendes i en stribe langs veje, langs indkørsler m.m. Blandingen fås i 1 kg poser og 1 kg rækker ca. til 1.000 m². I blomstringsperioden skaber blandingen glæde hos insekter, småfugle og mennesker; det bidrager til landbrugets positive image.



Vores varemærke og DSV Frø er garant for:

- ✓ Velafprøvede kløver- og græssorter
- ✓ Fokus på sorternes udbytte og fordøjelighed
- ✓ Strengt krav til frøets spireevne og renhed
- ✓ God service og hurtig levering
- ✓ Høj faglighed, seriøs og fleksibel frøleverandør

Om DSV Frø Danmark A/S

DSV Frø Danmark er en del af Deutsche Saatveredelung, en af Tysklands største planteforædlingsvirksomheder. Vores sortiment af markfrø omfatter frøblandinger, græs- og kløverfrø, efterafgrøder, plænegræs, roer, blomsterblandinger, frø til vildtpleje samt grøntfoderplanter. Herudover afprøver og råder vi over sorter af vinterraps og vinterhvede fra Deutsche Saatveredelung.

Vi har produceret kvalitetsfrø af græs og kløver siden 1921 og er i dag en af Europas førende specialister i produktion af græs- og kløverfrø samt udvikling af frøblandinger. DSV Frø Danmark har hovedkontor i Holstebro samt en afdeling ved Slagelse.



DSV Frø Danmark, Holstebro



DSV Frø Danmark, Slagelse



Forhandler